

Ferskvandsfiskeri bladet

Tværfaglig interesseorganisation for lystfiskeri -
ferskvandsfiskeri - akvakultur og bredejerinteresser

106. årg. november/december 2008

Danmarks første konsulent
for ferskvandsfiskepleje

Danske forskere har sat
ny rekord

Sjællandsk kommune går
foran i vandløbspleje

Med tryk på forskellighed

Vi er engagerede i vore kunders forretningsudvikling og kommunikationsbehov. Det gælder både den mindre lokale kunde – og større samarbejdspartnere med krav til effektivitet og volumen.

prepress
offset
digitalprint
postpress
distribution
Internet

**SILKEBORG
BOGTRYK**

Stagehøjvej 27 · 8600 Silkeborg · Tlf. 8682 1655
www.silkeborg-bogtryk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen

Parat til at påklage ålplanen

På dagsordenen i §7-udvalget 25.11.2008 var der på pkt. 3 ”orientering om EU’s ålegenopretningsplan”. Der var ingen oplysninger om eventuelle ændringer af den foreslåede bekendtgørelse, og der var helt usædvanlig heller ingen spørgelyst fra medlemmerne af udvalget.

Undtaget var dog Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, som ikke forstår, at i 85 pct. af ålens opvækstområde (marine fjordområder) må der fortsat fiskes med små begrænsninger, mens der i de sidste 15 pct. af ålens opvækstområder (vandløb, søer m.m.) efter tre år skal være totalt stop for alle, som ikke er erhvervsfiskere med fangst på over 400 kg. ål pr.år.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark tvivler på, om der er kommet ændringer, som vil fordele fangstbegrænsningerne retfærdigt. Hvis bekendtgørelsen ikke ændres, vil vi påklage at Danmarks ålegenopretningsplan ikke vil føre til den ønskede bestandsophjælpning af EU’s ålebestand.

Til orientering Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmarks høringssvar, som tidligere er afsendt til Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet
Nyropsgade 30
1780 København V

Haderup den 20. oktober 2008

Høringssvar vedrørende gennemførelse af Rådets Forordning om foranstaltninger til genoprettelse af bestanden af europæiske ål.

Fremsendt i anledning af Fiskeridirektoratets udkast til bekendtgørelse af 22. september 2008 om rekreativt fiskeri i salt-og ferskvand samt redskabsfiskeri m.v. i ferskvand, samt bekendtgørelse om betingelser for erhvervs-mæssig fiskeri af ål i salt-og ferskvand fra 2009 og følgende år.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark finder det, på baggrund af ovennævnte udkast til bekendtgørelser, påkrævet at fremkomme med nedenstående kommentarer til de udsendte udkast, idet der er tale om en klar og helt urimelig forskelsbehandling, alt efter om man fisker i ferske eller salte vande.

Foreningen finder, at der bør gælde et fælles regelsæt for begrænsning af fiskeriet efter ål, for både ferskvand og saltvand. De pågældende udkast vil medføre en helt urimelig forskelsbehandling, hvorved det alene bliver dem, der fisker i de ferske vande, der skal bære byrden og omkostningerne.

Indholdsfortegnelse:

Formandens leder	1-2	Slagelse kommune er på forkant.....	14-17
Fisketegnet bliver dyrere	3	Ældre dambrug nedlægges.....	18
Danmarks første fiskekonsulent	4-6	Fakta om fiskeplejen	19
Truer staten med erstatningskrav	7	Gudenå får ingen udsætninger	20
Dansk verdensrekord for ålearver	8-13	Kort Nyt	21

Den mest konsekvens og acceptable løsning vil være i form af et tidsbegrænset total stop for al ålefiskeri i hele EU, for en periode af to ålegenerationer. Vi har dog forståelse for, at den mængde ål, bestanden eventuelt kan tåle opfisket, skal være forbeholdt erhvervsfiskere i fersk- og saltvand.

Foreningen finder, såfremt oplægget ikke ændres væsentligt, at der er tale om en ekspropriation af lodsejernes ejendomsret, og ret til at fiske i tilstødende fiskevand.

Foreningen finder det ikke rimeligt, at det alene er de der fisker i ferske vande, der skal rammes med fiskeforbud, når planen er gennemført i løbet af tre år. Hvorimod erhvervsfiskere i saltvandsområderne kun skal reducere deres fangster med 50 pct. i løbet af fem år. At amatør-fiskere, fritidsfiskere, bierhvervsfiskere i saltvand og de marine områder fortsat kan fiske næsten uhindret, og tillige i de gydemodne blankåls vandringsperiode, desuagtet at de fisker i vande tilhørende almenvældet, er en provokation overfor de der fisker i de ferske vande.

Det er for foreningen uforståeligt, at fiskeri efter ål i de maritime områder (fjorde) som ifølge DTU Aqua er 85 pct. af ålens opvækstområder, fortsat er tilladt i perioden 1. august til 1. december, hvor næsten alle de gydemodne blankål vandrer fra ferskvand og de maritime områder mod gydepladserne i Atlanterhavet. Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark har noteret, at bilag C i § 29 stk. 1 og 2 vedrørende ruser indeholder en beklagelig fejl, idet man tilsyneladende går ud fra, at ruser kun anvendes til fangst i ferskvand.

Denne fejl vil få store utilsigtede konsekvenser for andre former for fiskeri i ferske vande. Pæleruser i større søer anvendes også til fangst af sandart, gedde og aborre i perioden marts til december. Disse pæleruser fanger desuden en store del af de zooplantonædende skaller og brasen, der påvirker søerne miljømæssig i uheldig retning. Desuden anvendes pæleruserne også til fangst af sandart og aborre, som forsyning af klækkerier til brug for opdræt. En fangst der foregår i hen-

hold til de tilladelser, direktoratet har udstedt til enkelte erhvervsmæssige fiskerier. Det vil endvidere være forkert, som konsekvens af en ålehandlingsplan, at fratage muligheden for fiskeri efter sandart på kroge. For at fange agn til disse kroge, er det nødvendigt at måtte travle efter agnen, hvilket i øjeblikket sker jævnfør dispensationer der er givet.

Såfremt bekendtgørelsen gennemføres med sit nuværende udkast som grundlag, skal Ferskvandsfiskeriforeningen endvidere påpege, at bilag B § 7 stk. 2 indeholder en bestemmelse om, at de landede mængder ål i 2004 til 2006 skal være mindst på 1.200 kg. og i 2007 på mindst 400 kg. Fangsten af disse mængder, er der kun ganske få erhvervsmæssige ålefiskere, der har kunnet opnå. Ferskvandsfiskeriforeningen skal derfor anmode Fiskeridirektoratet om, at mængden af ål fanget i ferskvand, for at kunne opnå tilladelse til ålefiskeri frem over, nedsættes til 600 kg. i perioden 2004 til 2006 samt 200 kg. i 2007, idet man ellers nedlægger enhver form for erhvervsmæssig ålefiskeri i ferskvand.

Et andet grundlag for tilladelse til fremtidig fiskeri, kunne være med udgangspunkt i de, på nuværende tidspunkt, givne omsætningstilladelser.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark vil afslutningsvis fastholde, at vi ønsker en retfærdig og ligelig fordeling af de påtænkte indskrænkninger af ålefiskeriet i fersk- og saltvand. Samtidig med at indskrænkningerne ikke påfører andre former for fiskeribegrænsninger, hvorfor bestemmelser der kan medføre dette, skal fjernes fra bekendtgørelserne. Foreningen finder ikke, at handlingsplanen vil få ålebestanden til at stige så meget, at der nogensinde bliver 40 pct. af en ålegeneration før menneskelig påvirkning til udvandring for gydning. Planen vil derfor ikke føre til at ålebestanden forøges sådan at fiskeriet kan genoptages, hvilket ellers er EU Kommissionens krav til de enkelte lande.

På vegne af
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Niels Barslund

Fisketegnet bliver dyrere fra 1. januar

Fra 1. januar 2009 er prisen på fisketegn steget. Prisen på fritidsfiskertegnet har ikke været ændret siden ordningens start i 1990, og prisen på lystfiskertegn har været forhøjet én gang i 2004.

Oversigt over priser

	Aktuelle Priser	Priser pr. 1.1.2009
Dagtegn*	30,00 kr.	35,00 kr.
Ugetegn*	90,00 kr.	100,00 kr.
Årstegn*	125,00 kr.	140,00 kr.
Fritidsfisker- tegn–kun årstegn	250,00 kr.	275,00 kr.

*Lystfiskeri

Lystfiskertegn

Hvis du er 18 – 65 år og fisker med stang, skal du have lystfiskertegn. Hvis du er under 18 eller fyldt 65 kan du fiske gratis, men du skal have legitimation med. Hvis du fisker uden lystfiskertegn og bliver kontrolleret, er prisen forhøjet til 560 kr. Ved fiskeri i ørreder – ”put-and-take” søer – skal du ikke altid have et statsligt fisketegn, men et fiskekort, som du kan købe på stedet.

Fritidsfisker

Hvis du er 12 år eller mere og fisker med garn, ruser eller kroge skal du have fritidsfiskertegn. Hvis du er under 12 år, må du ikke udøve fritidsfiskeri. Du skal have fritidsfiskertegn, selvom du er fyldt 65 år. Fritidsfiskertegnet gælder også som lystfiskertegn. Hvis du fisker uden fritidsfiskertegn koster

det 1100 kr.

Her kan du købe fisketegn:

Online på www.fisketegn.dk, Posthuse, postbutikker og netbank, mange turistkontorer og visse campingpladser

På www.fd.fvm.dk er der en liste over alle udsalgsstederne.

Fisketegnet er personligt og må ikke overdrages til andre. Hvis du bliver kontrolleret er det tilstrækkeligt at oplyse dit fiskerinummer sammen med legitimation. Hvis du vil have et plastikkort med dine fisketegnsoplysninger (navn, adresse og fiskerinummer) kan du købe det på www.fisketegn.dk.

Vær opmærksom på at du ikke må sælge din fangst. Kun erhvervs- og bierhvervsfiskere må sælge deres fangst.

Hvad bliver fiskeplejemidlerne brugt til
Indtægten fra salg af fisketegn er på ca. 30 mio. kr. om året. De bliver brugt til fiskepleje, som fx:

Udsætninger af fiskeyngel i vandløb og søer. De fisk, der bliver sat ud, er først og fremmest ørreder, men fx også laks, gedder og ål. Restaurering af vandløb, herunder udlægning af gydegrus mv.

Forskning, rådgivning, information og administration.

Mere om fiskepleje på www.fiskepleje.dk. eller læs ”Fakta om fiskeplejen” på side 19.

Danmarks første fiskeplejekonsulent har mange opgaver

Finn Sivebæk fra DTU i Silkeborg har tjek på de fleste danske vandløb

Tekst og foto: Line Reeh, DTU

Danmarks første og eneste fiskeplejekonsulent arbejder ved DTU Aqua i Silkeborg. Hans job bidrager til at give Danmarks mindst 650.000- lyst- og fritidsfiskere flere fisk på krogn og i nettet. Ordningen er en del af fiskeplejen, som finansieres ved salget af fisketegn.

Fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk, DTU Aqua tilbringer mindst lige så meget tid i et par waders som bag computeren hos DTU i Silkeborg. Han kender hvert sving eller barriere i de danske vandløb. Han ved, hvor det går fremad for den vilde ørred, og han ved ofte, hvad der er galt der, hvor bestanden endnu halter.

Biologen er Danmarks eneste fiskeplejekonsulent. Konsulentordningen er en del af fiskeplejen, som er finansieret via indtægter fra de flere hundredetusinde lystfisker- og fritidsfiskertegn, som bliver solgt hvert år.

Som fiskeplejekonsulent yder biolog Finn Sivebæk rådgivning indenfor hele det rekreative fiskeris område, herunder opbygning af naturlige bestande, udsætning af fisk og forvaltning af bestandene. Fiskeplejekonsulenten er derfor ofte på farten i hele Danmark – i felten med sportsfiskerforeninger, til informationsmøder med kommuner om vandløbsrestaurering eller noget helt tredje.

Formålet med fiskeplejen, som finansierer fiskeplejekonsulent-ordningen, er at fremme den naturlige reproduktion af fiskebestandene ved at skabe bedre gyde- og opvækstmuligheder for fiskene i åer, vandløb og kystzoner. Og dermed som bonus-effekt at give Danmarks mindst 650.000 lyst- og fritidsfiskere flere fisk at fiske efter.

En vigtig del af Finn Sivebæks arbejde er at formidle resultaterne af den forskning, som

Danmarks første fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk.

kollegerne ved DTU Aqua i Silkeborg og Charlottenlund laver for fiskeplejen, videre. Det kan være alt fra ny viden om, hvordan man genskaber en laksebestand, til hvilken effekt udsætninger af ørreder har haft i de allerstørste danske vandssystemer – eller til hvad mærkninger med elektroniske mærker kan afsløre om havørreders vandring.

Ikke som man plejer

Systematiske undersøgelser har også vist, hvornår og hvor ørredyngel skal udsættes i

de danske vandløb for, at der kommer flest mulige fisk ud af det. De resultater skal ud til de folk i lokale sportsfiskerforeninger og kommuner, som arbejder med fiskeplejen i felten.

”Mange hundrede foreninger med en masse frivillige bruger tusindevis af timer på at deltage i fiskeplejen i deres lokale fiskevande. Tidligere udsatte man f.eks. ørredungfisk for sent, men nu ved vi, hvad der er optimalt, så man kan justere ind efter forskningen i stedet for blot at gøre, som man plejer. Forskning har også vist, at de udsatte fisk bør være af vild herkomst samt at avlsarbejdet skal følge genetiske retningslinjer. Når viden fra forskningen kommer ud, kan vi optimere fiskeplejen, og dermed få et langt bedre udbytte af de fælles anstrengelser” forklarer Finn Sivebæk.

Ud over at rådgive i felten og ved møder er Finn Sivebæk redaktør af DTU Aquas portal www.fiskepleje.dk, som netop er gået i luften i en relanceret udgave med endnu flere informationer og nyt design. Til webstedet hører også et nyhedsbrev, som er flittigt læst på både kommunekontorer, avisredaktioner og i lystfiskerkredse.

”Vi samarbejder med miljøcentre og kommuner om fx udsætninger og restaureringsprojekter. Vi kan fortælle dem om fisketæt-

heden i konkrete områder og hjælpe med at identificere hvor i et vandløb, der kan være problemer for udbredelsen af fisk, fx en opstemning, der er for stor til, at fiskene kan komme frem til gyde- og opvækstområderne i de øvre dele af vandsystemerne”, siger fiskeplejekonsulenten.

Finn Sivebæk forventer at der bliver endnu mere travlt end vanligt, når kommunerne for alvor begynder arbejdet med de nye EU-vandplaner.

”I de danske udsætningsplaner, som er tilgængelige på fiskepleje.dk, har vi beskrivelser af alle danske vandløb, fiskene i dem, og hvad der skal til for at genskabe gode levesteder for fisk”

Naturlig yngel er den bedste

Siden fiskeplejen startede i 1987, er udviklingen gået fra fiskeudsætninger til mere og mere at fokusere på at fremme den naturlige reproduktion af fiskebestanden ved at forbedre leveforholdene i danske vandløb og søer.

”Konklusionerne på alle undersøgelser er klar. Den bedste og mest langsigtede fiskepleje er at forbedre fiskenes levesteder. For tre år siden lavede vi sammen med lystfiskerforeningerne en undersøgelse af 1000 lokaliteter i bl.a. Vejle Å, Giber Å, Sæby Å, Storå og Vidå for at bestemme den naturlige

Fiskeplejekonsulenten skal bl.a. skaffe flere fisk. Her Skjern Å, hvor man søger at genoprette den oprindelige stamme (foto: Viola Mathiasen)

produktion af ørredyngel. Den viste, at ørredbestanden er forbedret i mange vandløb – og at fremgangen ikke er tilfældig. Den var størst i de vandløb, hvor der både er fjernet spærringer og genskabt egnede gyde- og opvækstområder”, fortæller Finn Sivebæk.

I nogle vandløb er der spærringer, som stadig forhindre, at gydemodne fisk kan nå frem til gydeområderne – det kan være dambrug, vandkraftværker eller andet – og i sådanne tilfælde udsætter man fortsat fisk som en slags kompensation for at fiskene ikke selv er i stand til at opretholde en bestand.

”At de naturlige ørredbestande vokser er positivt på flere måder. De naturligt producerede fisk er nemlig langt bedre tilpassede til livet i vandløbene end de fisk, som bliver udsat fra opdrætsanlæg. De naturlige fisk har langt større evne til at overleve og formere sig og dermed er de langt bedre i stand til at skabe grundlag for en bestand, som kan klare sig selv”, vurderer den nye fiskeplejekonsulent ved DTU i Silkeborg.

Naturgenopretning er bl.a. at få de etablerede lige kanaler genslynget. Her en trist del af Tryggevejle Å.

Som led i fiskeplejen er der siden 1987 blevet udarbejdet udsætningsplaner for ørred for samtlige danske vandløb. Rapporterne beskriver udviklingen i de naturlige ørredbestande, og hvordan man kan genskabe større bestande i de enkelte vandløb. Planerne revideres hvert 7. år og det kræver hvert år undersøgelser ved 1000 stationer/lokaliteter med registrering af bl.a. fiskebestandene med el-fiskeri. Udsætningsplanerne kan findes på fiskepleje.dk under Vandløb > Udsætninger > Ørred.

I forbindelse med bevarelsen af Danmarks sidste oprindelige ørredstammer i Storå, Skjern Å, Varde Å og Ribe Å er der gjort et stort arbejde for at undgå tab af genetiske egenskaber som følge af ophjælperarbejder. Der er bl.a. opbygget en såkaldt levende genbank. Læs mere om fiskeplejen på www.fiskeplejen.dk (Læs også fakta om fiskeplejen på side 19 her i bladet)

Tangeloven er ulovlig!

Det mener sportsfiskerforbundet, der nu bringer sagen op i EU

Danmarks Sportsfiskerforbund er ikke i tvivl om, at Folketinget ”overså” flere EU-direktiver, da det sidste år i januar forlængede Gudenåcentralens koncession med yderligere seks år. Tangeloven er altså reelt ugyldig mener sportsfiskerne.

– For det første blev det aldrig undersøgt, hvad værket betyder for de beskyttede arter og naturtyper i Randers Fjord. Det strider mod det såkaldte habitats-direktiv.

For det andet blev der aldrig foretaget en VVM screening af værket. Det strider mod VVM direktivet, påpeger Jens Thygesen, miljøkonsulent i Danmarks Sportsfiskerforbund.

Forbundet har netop klaget til EU kommissionens over de manglende undersøgelser. Mere om sportsfiskernes klage i næste nummer af Ferskvandsfiskeribladet.

Staten kan forvente krav om million erstatninger

Lodsejere ved søer og vandløb henviser til Christian V's Danske Lov om retten til ålefiskeri

Den nye ålehandlingsplan for Danmark, som nu lægges frem for EU kommissionen, indebærer for ferskvandsfiskeriet det største indgreb, der overhovedet kan tænkes, nemlig et totalt forbud mod fangster af ål i ferske vande.

Det skal godt nok foregå som en udfasning over tre år med særlige dispensationer på visse betingelser for de få erhvervsfiskere i ferskvand, men der er mange andre lodsejere, som fanger ål efter gamle traditioner, ikke mindst i ålekister – og denne form for fiskeri forbydes også.

Det betyder så også, at staten nu trues med, at der vil blive rejst krav om millionerstatninger fra lodsejere ved søer og vandløb. I de sidste høringssvar til Fiskeridirektoratet, har bredejere og folk med fiskeret til ålekister, henvist til Christian V's Danske Lov, hvorefter de har fået tinglyst deres fiskeretigheder.

Derfor betragter de indgrebet som ekspropriation og dermed følgende erstatningskrav.

Lodsejerne henviser også til, at der er tale om meget snørklede regler, og de frygter for, at et forbud mod ålefiskeri i privatejede søer kan komme til at medfører lovovertrædelser.

Omkring 1000 berørte har skrevet under på det høringssvar, der er sendt til Fiskeridirektoratet.

Allerede i forvejen er der indført mange begrænsninger for ejere af ålekister, men den seneste ålehandlingsplan, som formentlig godkendes af EU-kommissionen, giver en udfasningsperiode på tre år, og i denne periode må der så i øvrigt kun fanges ål i september. Samme ordning gælder for bredejere, der fisker med ruser.

Fødevarerminister Eva Kjer Hansen(V) af-

viser overfor Ritzaus Bureau, at der er tale om ekspropriation. Hun betragter indgrebet som midlertidigt, og at det gælder om at redde den europæiske ål fra at uddø. - Der er ikke noget nyt i den metode, hvorefter vi indfører begrænsninger og fredninger, siger ministeren. Det svarer til, at vi indfører mindstemål eller på anden måde indfører fredningstider for f.eks. ørred - og ministeren afviser totalt at erstatninger kan komme på tale.

Kim Busted, der ejer Klejstrup Mølle, hvortil også hører en ålekiste, er en af dem der kan blive berørt af den nye åleplan.

EU og diverse ministre kan sige lige hvad de vil, men Kim Busted fastholder sin ret til at fange ål i sin ålekiste – en ret som er tinglyst på ejendommen helt tilbage i 1300-tallet.

–Hvis ikke det er ekspropriation, hvad er det så? spørger Kim Busted i Viborg Stifts Folkeblad.

Ålekisten i Klejstrup, som har været tinglyst siden 1300-tallet på Klejstrup Mølle.

Fremtiden kan måske blive udklækning af ål i fangenskab

Danske forskere har sat verdensrekord og dermed taget et vigtigt skridt for at redde den europæiske ål fra at uddø

Tekst: Henning Nielsen

Foto: Viola Mathiasen

Samtidig med at den europæiske ål er i fare for helt at uddø og der indføres totalt forbud mod ålefiskeri i ferske vande, så kæmper forskere flere steder i verden på at kunne få genoprettet ålebestanden gennem kunstig reproduktion, og i det kapløb har danske forskere foreløbig lagt sig klart i spidsen ved som de første i verden at have produceret ålelarver, der har gennemlevet blommsækstadiet. Det er et helt unikt gennembrud

i forskningen af ålens livscyklus, og ved en temadag på DTU i Lyngby blev resultaterne da også både beundret og anerkendt - måske er det netop gennem en kommerciel produktion af glasål til et selvforsynende akvakulturerhverv, der åbner sig perspektiver til at redde den truede europæiske ålebestand.

Temadagen havde bl.a. til opgave overfor alle interesserede at redegøre for projektet "Kunstig reproduktion af ål – ROE III" og

Lene Buelund demonstrerer ultra lyd-scanning af gydemoden ål.

samarbejdet med Galathea III's forskningsgruppe hvad angår forskning af ål.

Derfor var temaet da også meget bredt og deltagerne, der kom fra mange interesseorganisationer, virksomheder indenfor akvakultur, erhvervs- og fritidsfiskeri samt studerende, blev orienteret langt omkring i det store univers af ålens mystiske liv og følgerne deraf. Det var fødevareminister Eva Kjer Hansen, der uden at sige det direkte, antydede, at den nye handlingsplan for genoprettelse af den europæiske ål havde skabt stor debat, og at mange ikke var tilfredse med den nye plan. Her var det vel især ferskvandsfiskeriet, hvor ålefangst bliver totalt forbudt, hun havde i tankerne. Men det er da ikke kun ferskvandsfiskerne, der er utilfredse med den nye åleplan.

Næsten alle erkender dog, at der er behov for at beskytte og bevare den europæiske ål, sagde ministeren men når det så kommer til metoden at gøre det på, ønsker man naturligvis ikke at det lige er dem selv, det skal gå ud over. Den danske plan går ud på, at 40 pct. af ålene skal udvandre til havet, og der har været mange hensyn at tage til traditioner og anvendelse af redskaber – et ålefiskeri der er gået i arv fra tidligere slægter. Ålefiskeriet har altid udgjort en væsentlig del af erhvervsfiskeriet, men det har også givet en særlig kultur i mange havne, sagde ministeren og pointerede, at vi skal have ålen tilbage, men at det bør ske uden at gøre det hårdere end nødvendigt.

Vi skal satse meget på opdræt, men det gør det svært, når ålen ikke gyder i vore farvande.

Den kunstige reproduktion er en af vejene, og det er dejligt at konstatere, at de to bedste projekter er opstået i Danmark med støtte fra Fødevareministeriet.

Forskernes resultat med at holde liv i ålelarver ud over blommesækstadiet lover godt, men også med hensyn til fremstilling af foder til ål er Danmark førende, sagde ministeren og håbede på at ny viden gennem forskning ville resultere i nye landindvindinger på om-

Jonna Tomkiewicz - lederen af forskningsholdet, som satte imponerende verdensrekord.

rådet, ligesom hun nævnte, at målsætningen er en tredobling af fiskeproduktion gennem akvakultur.

Fra forsamlingen kom der bl.a. et spørgsmål om, hvad man har tænkt sig at gøre ved de mange ålefangster, der ikke tidligere er blevet registreret.

Ministeren erkendte, at der er meget vi ikke kender til, men også den nye åleplan indeholder muligheder for en langt bedre kontrol af det ålefiskeri, der ikke registreres, sagde hun.

Galathea III gav ny viden

Professor Michael Møller Hansen, der var leder af Galathea III-ekspeditionens åleprojekt, fortalte at holdets 20 deltagere havde været med til at skaffe ny viden om ålens mystiske liv, også selvom man ikke – som ellers håbet - havde fundet gydende ål i Sargassohavet.

Den nye viden gjaldt ikke mindst ålens vandringmønster undervejs fra Europa til gydeområdet i Sargassohavet. Et af projekterne var at sætte radiosender på 22 gydemodne ål, så man kunne registrere dybde,

En gravid ål er sprættet op og den imponerende rogn vælter ud.

hastighed, rute og adfærd. 15 af disse radiosendere fik man oplysninger fra, og selvom 1300 km. var den længste strækning, vi fik oplysninger fra, så fik vi dog slået fast, at de gydemodne år går den lige og direkte vej mod Sargassohavet. Vi fik også slået fast, at ålen har forskellige dybder at trække i nat og dag, hvorfor ved vi ikke, men det har måske noget med ålenes sikkerhed at gøre, sagde Michael Møller Hansen.

Der er aldrig set en gydende ål i Sargassohavet, og det lykkedes altså heller ikke for ekspeditionen Galathea III at finde en eneste. Undersøgelserne foregik ikke under de bedste vejrforhold, men man fik mange småfisk, æg og larver op med det store trawl – Mange æg lignede til forveksling et rigtigt åleæg, laboratorieundersøgelser har dog senere vist, at der var tale om æg fra andre fisk. Vi har endnu ikke været hele det hjembragte materiale igennem, så der er altså stadig håb om, at der kan være bare et enkelt åleæg i det hjembragte materiale.

Vi har også fået en hel del viden om åle larvernes føde, bl.a. vandlopper, og den viden er vigtig med henblik på kunstig reproduktion af ål, fortalte Michael Møller Hansen.

Stærke moderål er en betingelse

Seniorforsker Jonna Tomkiewicz fortalte, at

projektet med at reproducere ål har stået på i 3½ år, og det store problem er at få ålelarver til at overleve, netop fordi ålen ikke yngler i vore farvande.

En kunstig reproduktion af ål er derfor ikke kun et spørgsmål om at få befrugtet ålens æg, men også at få ålelarverne til at overleve. Det er derfor vigtigt at kunne forstå og imitere ålens naturlige reproduktionscyklus for på sigt at opnå en kommerciel produktion af glasål til et selvforsynende akvakulturerhverv – og derigennem også medvirke til at beskytte den truede europæiske ålebestand.

Hun omtalte også det banebrydende resultat opnået i ROE III, nemlig kunstig reproduktion af ål.

Forskning har her medført, at det for første gang i verden med europæiske ål er lykkedes at producere larver, der har gennemlevet blommsækstadiet. Samtidig har arbejdet med dette projekt givet ny indsigt i ålens reproduktion og første livs stadier. Dermed er der ud over selve resultatet også blevet udfyldt huller i vores viden om ålens livscyklus.

Jonna Tomkiewicz sagde, at det nu gælder om at finde frem til, hvordan åle larverne kan komme til at leve videre og blive til glasål, og her det en meget vigtig ting, at man finder frem til det rigtige foder, men vigtigt er det også, at moderålene har fået det rigtige foder,

at de er meget stærke og skal have hormonbehandling for at få dem til at yngle. Det er vigtigt med de rigtige fedtsyrer i foderet, for at få de bedste moderfisk.

I første del af projektet lykkedes det at få larver til at overleve i 12 døgn på den ”madpakke” larverne havde med i blommesækken. Men det er et væsentligt fremskridt, at vi nu også har kunnet få ålelarver til at overleve blommsækstadiet, og vi har så småt kunne se at kæbefunktionerne på larverne har været aktive med henblik på at tage føde til sig.

Vi har ikke det egnede foder endnu, sagde Jonna Tomkiewicz, men det skal nok komme, også selvom ”kun” 2,1 pct. af de befrugtede æg kommer over 12 dages levetid. Der er nu arbejdet i mere end 100 år med at kunne reproducere ål, så det er store fremskridt, der her hos os nu er opnået på ganske få år.

Hormonbehandlingen af moderål er langt fra optimal, vi løser ikke problemerne i morgen, men over en længere periode, vil vi nå frem til at kunne producere glasål, sagde projektlederen med overbevisning.

Åleopdræt kun med henblik på udsætning

Henrik Sparholt fra Det internationale Havforskningsråd (ICES) talte om den fremtidige forvaltning af europæiske ål og perspektivet for akvakultur. Han påpegede, at ICES på grund af den dramatiske tilbagegang for den europæiske ål havde foreslået et totalt stop for ål ålefangst i Europa i tre år. Han nævnte også, at al handel med ål skal kontrolleres fra marts 2009, men selv med et stop for ål fangst, mente han det ville være usandsynligt, at man kunne genoprette bestanden.

Med hensyn til mulighederne for ved forskning at nå frem til at kunne reproducere ålen, så han alligevel flere problemer som ikke uden videre kunne genoprette den vilde bestand. Hvordan ville en kunstigt produceret åls livscyklus blive, og kunne en sådan gydemodne ål overhovedet finde Sargassohavet, hvor den jo ikke var blevet

Henrik Sparholt, ICES, havde ikke megen tiltro til åleplanen, - der skal meget mere til.

klækket som larve? Han afviste dog ikke åleopdræt som en mulighed, men at genoprette den vilde bestand gennem udsætninger, tvivlede han på.

Som de helt konkrete betingelser i den nye ålehandlingsplan nævnte Henrik Sparholt, at 40 pct. af blankålene skal tilbage til havet. Der skal ske en reduktion i fangsterne af ål i havet på 50 pct. og 35-60 pct. af de glasål der fanges skal genudsættes som åleyngel.

Der fanges stadig glasål i Spanien, Frankrig og England, men der er stor mangel og stor efterspørgsel på glasål, og hvis vi ser 30 år frem, så vil der kun være 15 pct. af den bestand af glasål, vi kender i dag.

ICES foreslår derfor et omgående tre generations-stop for alt ålefiskeri evt. suppleret med, at opdræt af ål på grundlag af europæiske glasål kun må ske med henblik på udsætninger. Vi er langt inde i et kapløb med tiden, fastslog Henrik Sparholt.

På temadagen blev forelagt masser af andre spændende perspektiver og informatio-

ner om den europæiske ål, og som fødevarerminister Eva Kjer Hansen udtrykte det i sin indledning:

– Det fortæller noget om, hvor vigtigt problemet med den europæiske ål er, når man kan arrangere en hel dag alene på et tema om dette emne.

Ud over foredrag af dem, der er nærmest på reproduktion af den europæiske ål, så var der også mange stande og demonstrationer, så man f.eks. kunne se ultralyd scanning af ål. Det var også muligt at se en af de ålelarver, der havde overlevet blommsækstadiet. Den var nu ikke ret stor, men en verdenssensation, det var det, og så var der også en opsprættet ål med millioner af modne æg i bugen. Det var et rigtig godt initiativ fra DTU Aqua til at fortælle alle, der havde lyst til høre og se med, at dansk forskning indenfor akvakultur er langt fremme – og at der

Inger Hornum viser et lille glas med befrugtede åleæg – første skridt på vejen mod verdensrekorden.

f.eks. også er projekter, som kan blive helt og aldeles afgørende for om den europæiske ål skal overleve eller uddø.

Først i Danmark - Truxor DM 4700 B

Amfibiske Multimaskine

● Golf søer ● Private søer ● Put and Take søer ● Voldgrave

Slut med store hjulspor og trykmærker. Klipping af vegetation i søer uden ødelæggelse af de omkringliggende arealer.

Nu er det muligt at få klippet vegetationen i søer med et minimum af belastning for søen. De omkringliggende arealer skånes for kørsel med maskiner.

Jysk Naturpleje

Vormstrupvej 15 - 7540 Haderup - Telefon: 97 45 22 97 / 40 21 5797
www.jysk-naturpleje.dk - Mail: Jesper@jysk-naturpleje.dk

En "uhygge" verdensrekord

Dette røntgen billede, som Jonna Tomkiewicz har taget og forstørret op mange tusinde gange, viser en af verdensrekordholderne – en lille del af en ålelarve, der har overlevet blommesækstadiet. Forskerne har endog set den 18 døgns gamle ålelarve bevæge kæberne, så nu gælder det altså også om at finde frem til med hvilket slags foder, man kan få larven til også tage føde til sig. Sammen med forskerne fra DTU er den danske fodervirksomhed BioMar i gang med at finde frem til det rigtige foder, og det er absolut ikke nogen lille opgave. Efter sammenlægningen af BioMar og DANA FEED er der nu et fælles team til at tage sig af netop foder til ål, og i forskningen er det vigtigt også med det rigtige foder til moderålene, så der opnås åleæg af meget høj kvalitet.

Mens åle foder normalt er udviklet til at sikre hurtig vækst, så har moder ålen formentlig i forbindelse med kunstig reproduktion brug for en anderledes profil af næringsstoffer og fedtsyrer, skriver BioMar i sin publikation om ål.

Tema-blad om den nye åleplan

Når næste udgave af Ferskvandsfiskeribladet udkommer i løbet af februar, vil en stor del af bladet indeholde stof om den nye åleplan, der vel nok kan betragtes som et af Danmarkshistoriens største indgreb mod den private ejendomsret.

Vi har kikket på nogle af de mange hørings-svar der er kommet fra ferskvandsfiskere fra hele landet, og vi har besøgt nogle af dem for at høre mere om, hvordan det statslige indgreb med forbud mod ålefiskeri i ferskvand kommer til at præge deres hverdag.

Det gælder alle former for fiskeri – fra en familie med en lille sø, der har givet en ret ål et par gange om året for at vedligeholde mange års familie traditioner - til erhvervsfiskeren der nu mister sit job, og til ålekistefiskeren, hvor en mange hundrede år gammel fisketradition nu bringes til ophør.

Alt træarbejde udføres i fineste kvalitet

Tuder, riste, skodder og ristepinde. Landbrugshaller - Vinduer træ og plást.

Føvling Træbyg

v/ Erling H. Viuf

Tlf. 7539 8089 - 4017 5289

Kløvermarken 3, 6683 Føvling

Slagelse kommune vil være landets bedste til naturgenopretning

Lodsejerne kommer nu selv med ønsker om at få vandløb genslynget – uden erstatningskrav naturligvis

Tekst: Henning Nielsen

Foto: Viola Mathiasen

Når der gøres indgreb i eksisterende natur, vil der stort set altid være nogle interessegrupper, der protesterer eller brokker sig vildt, fordi netop deres interesser er blevet trådt for nær – eller de kræver i hvert fald erstatninger.

Men sådan gik det ikke, da Seerdrup Å i Slagelse kommune i oktober ændrede en strækning af Seerdrup Å fra at være 800 meter til at blive en strækning på godt 1,4 km. Åens forlængelse skete i forbindelse med en genslyngning – og det blev en lykkelig begivenhed for alle.

Glæden hos de involverede parter blev naturligvis ikke mindre af, at projektet Seerdrup Å har kunnet gennemføres til en brøkdel af de penge, som mange andre kommuner må af med for at udføre et tilsvarende projekt. Derfor ser man da også i andre kommuner med nogen misundelse på, hvordan det har kunnet lade sig gøre i Slagelse.

Seerdrup Å, der er en del af Vaarby/Tude Å, blev for mere end 100 år siden taget ud af sit naturlige leje og lagt i en lige kanal for at få det omkringliggende landbrugsjord afvandet og lagt under plov.

Biolog Thomas Hilkjær ser med tilfredshed på det opnåede resultat.

Sådan gik det med mange åløb dengang, og nu kommer så regningen med at få vandløbet genslynget, og det koster i de fleste tilfælde rigtig mange penge – og i nogle tilfælde da også en del protester.

Opbakning fra lodsejerne

Projektet i Seerdrup har kostet omkring 300.000 kroner, og naturligvis skal der nok være nogle der mener, at disse penge kunne være brugt til ”noget mere fornuftigt.

- Den slags bemærkninger har vi dog ikke hørt om vores projekt, siger miljømedarbejder Katrine Rogert Skovsgaard, Slagelse Kommune, til ”Sjællandske”. Der har under hele projektet været opbakning fra politikerne i Slagelse kommune – og det gælder både i det gamle og ”det nye” byråd. Alle er med på, at vi arbejder hen imod opfyldelse af kravene i den nye vandmiljølov, siger hun.

Biolog Thomas Hilkjær, der er ansvarlig for naturgenopretning i Slagelse kommune, siger at projektet af andre vurderes til at ligge i nærheden af 3 millioner kroner, men når vi har kunnet gøre det til en helt anden pris, hænger det bl.a. sammen med, at der ikke er udbetalt erstatninger. Vi har også selv sørget for projekteringen, bl.a. ved at gå frem efter gamle kort og ved at lytte til lokalbefolkningen. Det er dem der færdes her til dagligt, og de ved en masse om vandløbene – og så har vi en ualmindelig dygtig og engageret gravemester.

Vores første og største mål ved naturgenopretning af vandløbene er dialog og atter dialog. Vi kommer ikke for at tvinge noget ned over lodsejerne eller befolkningen i det hele taget, og for mig er det heller ikke bare et spørgsmål om flere fisk i vandløbene. Vi skal tage hele biologien med, og det gælder naturligvis også naturen. Det er dog klart, at vandløbet har det godt, når fiskene har det godt, og det har været en stor fordel for os, at vi fra starten som den første og hidtil eneste kommune i hele landet, har etableret et vandløbsbrugerråd. Her har vi samlet mange interesser for fiskeri, lodsejere, naturen og det lokalhistoriske. Det har så også

Kultur- og miljøudvalgsformand Arne Nielsen: - Fiskene i Seerdrup Å ville smile, hvis de ellers kunne.

betydet, at vi hele tiden har kunne være meget visionære og godt fremme i skoene, siger Thomas Hilkjær.

Det har også været af stor betydning, at vi har kommunalpolitikere, der brænder for opgaverne og er parate til at bakke projekterne op. Lige nu har vi 4-5 projekter klar, så vi er allerede langt fremme med at opfylde de vandmiljøkrav, der ellers først ifølge loven skal til at planlægges til næste år, så Slagelse kommune er virkelig på forkant med udviklingen – og vi har så også økonomi til at være førende, ikke mindst fordi vi kan gennemføre projekter til en rimelig pris, føjer Thomas Hilkjær til.

Fiskene ville smile, hvis de kunne!

Formanden for Udvalget for Kultur og Miljø, Anders Nielsen (S) siger til Ferskvandsfiskeribladet, at kommunens medarbejdere efter et gammelt kort fra 1840 rimelig let fandt frem til det oprindelige vandløb. Ved at bruge dette kort som udgangspunkt, var det ikke så svært, at finde den oprindelige slyngning af åløbet, siger Anders Nielsen, og det har været glæ-

deligt også at opleve, hvordan kommunens medarbejdere har arbejdet med på ideen og fulgt arbejdet tæt på. Vore medarbejdere er stærkt engageret, og de er virkelig med på at forbedre naturen i samarbejde med lodsejere og sportsfiskere, og vi er så glade for, at der også fra politisk hold er både vilje og penge til at følge op, siger han.

Mens der er kommuner, som har svært ved at komme igennem hos lodsejerne med forslag til naturgenopretning af åløb, så oplever vi i Slagelse kommune, at lodsejerne stort set uopfordret kommer til os for at få vandløbene ført tilbage – og vel at mærke uden nogen form for erstatning. Vi har flere projekter på tegnebrættet, og vi har heldigvis også penge til at virkeliggøre projekterne.

Anders Nielsen lover også, at Slagelse kommune gerne tage førertrøjen på, når det gælder naturgenopretning af vandløb, og der kommer da også nabokommuner og andre til os for at få råd og vejledning, siger han.

Allerede til foråret vil planter og urter vælte frem, og når åen igen løber i sit naturlige leje, lukkes den gamle afvandingskanal, hvorefter et stykke sjællandsk natur er genopstået.

Lodsejerne har i øvrigt doneret en del store kampesten fra deres marker til at placere på strategiske steder i det nye åløb, så der opnås strækninger med skiftende næsten stillestående vand og så strækninger, hvor der er stærke strømme, så fisk og insekter både kan finde ly og velegnede gydebanks.

– Så hvis fisk ellers kunne, så ville etableringen af det nye vandløb i det gamle leje, have fået dem til at smile, fastslog kultur- og miljøformanden, da vandet så småt igen begyndte at strømme gennem snoninger og sving i det oprindelige åløbs leje.

–Min oldefar rettede åen ud

Omkring 150 lodsejere er blevet berørt af Seerdrup/Fårdrup åens genslyng, og flere af bredejerne har også leveret materialer til na-

Marksten samlet af lodsejerne er lagt ud for at sikre sandskred i snoningerne.

turgenopretningen. Thomas Hilkjær vurderer f.eks., at man vel har fået marksten i alle størrelser for ca. 70.000 kr. ganske gratis.

Rasmus Nielsen og hans to brødre Uffe og Bjarne er vokset op på en af de ejendomme, der er berørt mest af genslyngningen af Seerdrup Å. De ejer stadig gården, men har forpagtet jorden ud, og Rasmus Nielsen fortæller, at brødrene da nok havde været indforstået med at skulle have betalt lidt for at få åløbet genslyngnet, og en tanke om erstatning kunne de slet ikke forestille sig.

– Vi mister jo ikke noget, og en naturgenopretning passer fint ind i vore planer om netop at etablere et naturområde, siger Rasmus Nielsen. Tanken om at score kassen hos det offentlige, fordi kommunen nu ville ændre det gamle åløb, ville være aldeles fåbelig, og naturligvis kunne vi da godt have levet med åløbet, som det var

Det var i øvrigt min oldefar som engang i slutningen af 1800-tallet rettede åløbet ud med hakke, skovl og spade, og så kørte al opgravet jord væk på trillebørene med jernhjul. I en familie-sang fra begyndelsen af 1900-tallet, hædres min oldefar for det store arbejde med netop at rette åen ud. Så det har helt sikkert været en stor og prisværdig indsats, der blev ydet dengang.

– Hvorfor gjorde han det store arbejde?

– Antagelig for at få vandet til at løbe hurtigere væk, men også fordi det jo var frygtelig besværligt at dyrke jorden langs den meget slyngede å, og det lå jo i tiden dengang, at man skulle opdyrke heden, tørlægge søer og rette åløb ud.

Som dreng har jeg fisket en hel del i åen, først og fremmest ål, men jeg har da også oplevet tiderne med ensilage-forgiftninger, hvor alt liv i åen over længere strækninger simpelthen døde, selv de ret hårdføre ål, lå med bugen i vejret – det var et trist syn!

Lodsejer Rasmus Nielsen: - Det var min oldefar, der med skovl og spade rettede åløbet ud i slutningen af 1800-tallet.

REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummeanlæg
Indhent uforbindende tilbud.

HEE ENTREPRISE A/S
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing
Tlf. 9733 5360 / 9732 1274 Fax: 9733 5560
info@hee-entreprise.dk www.hee-entreprise.dk

Dambrug nedlægges – men ikke færre fisk

Det giver både miljøgevinst og bedre produktion at satse på større og moderne dambrug i Vejle kommune.

Tekst: Henning Nielsen

Da kommunalreformen blev gennemført i 2007, var der i Vejle kommune 39 dambrug, men i dag er tallet nede på 28. Dette til trods bliver der ikke produceret færre fisk, måske tvært imod, siger miljøtekniker Anette Holm Bonde, Vejle kommune. Hun udtrykker samtidig tilfredshed med, at det er lykkedes at gennemføre reguleringen helt frivilligt, og det er hendes indtryk, at de berørte dambrugere er glade for ”de nye tider”.

Anette Holm Bonde siger, at flere af de nu nedlagte dambrug tilhørte ældre dambrugere, som ikke ønskede at lave store investeringer, men så i stedet valgte at flytte deres produktion over på et større brug. De små ældre dambrug var måske heller ikke særlig rentable, og med stadig nye miljøkrav, bl.a. også krav fjernelse af stemmeværker, har en del

dambrugere indset det rimelige i at nedlægge deres brug og flytte produktionen til nye og større. Seneste har vi fået en aftale med Bindeballe Mølle, hvor der var 4-5 opstemninger. Det var en gammel sag, vi overtog fra amtet, og bl.a. havde sportsfiskerforbundet klaget over amtets miljøgodkendelse. Nu er der kommet en god aftale i hus, og vi er alle tilfredse, siger Anette Bonde.

–Har du fornemmelse af, at tiltaget i Vejle kommune, også er udpræget for andre kommuner med mange dambrug?

– Ja, helt sikkert, og det indebærer da så også, at vi kan lave nogle bedre miljøforhold. Når det så sker ad frivillighedens vej, og det ikke kommer til at gå ud over produktionen af fisk, er det da langt at foretrække, siger Anette Bonde til Ferskvandsfiskeribladet.

Fakta om fiskeplejen

Salg af fisketegn gav over 30 millioner i 2008

Af: Line Reeh

Formålet med fiskeplejen, som finansierer fiskekonsulentordningen, er at fremme den naturlige reproduktion af fiskebestandene ved at skabe bedre gyde- og opvækstmuligheder for fiskene i åer, vandløb og kystzoner. Og dermed som bonus-effekt at give Danmarks mindst 650.000 lyst- og fritidsfiskere flere fisk at fiske efter.

Hvert år udarbejdes en handlingsplan, som fastlægger, hvad indtægterne fra årets salg af fisketegn skal anvendes til. Beløbet udgjorde i 2008 godt 30 mio. kroner. Midlerne administreres af et såkaldt §7-udvalg, som er bredt sammensat af brugere (dvs. lystfiskere, fritidsfiskere og erhvervsfiskere, dansk landbrug og Danmarks Naturfredningsforening) og af de myndigheder, der er ansvarlige for fiskeri og natur- og miljøforhold (Miljøministeriet ved Skov- og Naturstyrelsen og Fødevarerministeriet.)

Fiskeplejen finansierer udsætning af fiske-

nyngel (ørred og laks, ål, helt, skrubber og pighvarrer) restaurering af vandløb og fiskepleje- og konsulentordninger. Derudover støtter fiskeplejen en række forskningsprojekter om alt fra fiskegenetik til naturgenopretning i fjorde, for at man kan sikre optimalt udbytte af de ressourcer, der anvendes på fiskepleje i søer, vandløb og langs kysterne.

Blandt de nye projekter i år er ved hjælp af mærkning med radiosendere. At identificere laksens gydeområder i bl.a. Skjern Å med større sikkerhed end hidtil, således at man mere målrettet kan sikre optimale forhold for gydefisken og deres æg/nyngel.

Forskere ved DTU Aqua overvåger også løbende indvandringen af glasål til danske kyster, som har været nedgående siden begyndelsen af 80'erne. Data anvendes i arbejdet med fremtidige prognoser for ålefiskeriet og i international rådgivning om størrelsen på bestanden/ rekrutteringen.

En stor del af fiskeplejens midler går til udsætninger, men først skal der skaffes gydemateriale via elfiskeri.

Der er ingen penge til laks i Gudenåen

Splittelse i lokale fiskeforeninger og kommuner langs Gudenåen

Som omtalt i sidste nummer af Ferskvandsfiskeribladet er der problemer med at skaffe penge til udsætning af laks i Gudenåen i 2009. Problemet er bl.a. opstået efter kommunesammenlægningen, hvor tilskudsmidler til bl.a. udsætning er flyttet fra kommunen til Lokal Aktions Grupperne, og her er der langt fra enighed om at bekoste udsætningerne frem over.

Hverken lokale sportsfiskeforeninger eller kommunerne langs Gudenåen har kunnet finde "fodslav", og det har så resulteret i, at man på Danmarks Center for Vildlaks i Randers i øjeblikket har 300.000 små laks, der skulle være udsat i Gudenåen.

Denne udsætning vil koste ca. 1,2 millioner kroner, og så mange penge har centeret ikke, siger direktør Gert Holdensgaard til P4 Østjylland.

- Hidtil har Randers Kommune, fiskeplejen og lystfiskeforeningerne betalt halvdelen af udgifterne, mens vi selv har måttet betale den anden halvdel. Det kan vi ikke længere, siger Gert Holdensgaard, der samtidig slår fast, at andre kommuner må træde til og hjælpe Raders kommune med finansieringen.

- Lokale lystfiskere har knoklet med bl.a. elfiskeri for at skaffe avlsmateriale, og der er lagt rigtig mange frivillige timer i at få bestanden i Gudenåen i top, siger formanden for Gudenåens sammenslutningen, Max Thomsen. Men der er åbenbart nogle – både sportsfiskere og kommuner - der ikke forstår, at så længe vi har Tangeværket, så kommer

den vilde laks ikke af sig selv – og derfor må der stadig sættes laks ud hvert år.

På det seneste §7-møde har jeg på vegne af Ferskvandssfiskeriforeningen for Danmark bedt om økonomisk hjælp fra fisketegnsmidlerne, og et større møde på DCV i Randers den 17. november med de fleste interessegrupper, viste stor interesse men ikke nogen større økonomisk opbakning.

Så nu ender det nok med, at de 340.000 små laks, der skulle have været ud i Gudenåen, i stedet for bliver solgt til udsætning i tyske floder, siger en skuffet Max Thomsen.

*Gert Holdensgaard:
–Andre kommuner
må træde til*

Fiskeriet kan ikke dække fiskebehovet

Hvis behovet for fisk skal kunne dækkes, skal en langt større del af konsumfisk frem over komme fra akvakultur.

Det fremgår af et nyt EU memorandum om akvakultur, som fastslår, at der ifølge FAO vil ske en stigning i det globale forbrug af fisk – frem til år 2015 en stigning på 36 pct. i forhold til 2002.

I memorandumet slås det ifølge Dansk Akvakultur fast, at det traditionelle fiskeri ikke vil kunne dække det stigende behov. Derfor vil akvakultur komme til at spille en stadig vigtigere rolle, og sektoren vokser da også i mange lande.

Akvakultur skal være en prioriteret sektor i EU. På globalt plan tegner akvakultur sig for 41 pct. af fiskeproduktionen, men for EU tegner akvakulturen sig kun for 11 pct. EU kan ikke basere sin fødevarerstrategi udelukkende på import fra 3. lande, som ikke har samme strenge krav til fødevarer sikkerhed og miljø.

EU skal derfor udvikle en strategi for akvakultur som bl.a. indebærer, at sektorens image skal forbedres, at der sikres sunde fødevarer, og at der tages hensyn til velfærd og miljø. Endelig skal der også sikres fortsat økonomisk støtte til akvakulturen.

Hold øje med døde padder

Skov-og Naturstyrelsen opfordrer alle danskere til at holde øje med vandhuller og småsøer og give besked, hvis de observerer døde frøer i stort antal.

Det sker efter et fund af mindst 1200 døde frøer i et vandhul ved Slagelse. Undersøgelser har vist, at frøerne er døde af ranavirus, og styrelsen vurderer, at denne virus kan brede sig til andre dele af landet.

”Derfor skal man kontakte den nærmeste afdeling af Skov-og Naturstyrelsen, hvis man får øje på større antal døde frøer, der ligger tæt ved hinanden”, siger biolog Hans Erik

Svart fra Skov-og Naturstyrelsen.

Det vides ikke hvordan virussen, der har givet anledning til massedød blandt frøer bl.a. i Asien, Australien, Sydengland og Italien, nu er blevet registreret i Danmark.

”Hvis spredningen af virussen breder sig, kan det blive fatalt for både padder, rovdyr og fugle, siger Hans Erik Svart.

Ørreder tilpasser sig vandtemperaturen

Ørredyngel fra fire jyske åer har fået plads i det internationale rampelys som bevis på, at fiskene genetisk tilpasser sig den vandtemperatur, de lever i.

Tilpasningsevnen har stor betydning for ørredbestandes muligheder for at klare sig under klimaforandringer, oplyser DTU Aqua på sin hjemmeside.

Det er tidligere ph.d.-studerende Lasse Fast Jensen og professor Michael Møller Hansen fra DTU Aqua, som i samarbejde med kolleger fra Biologisk Institut ved Århus Universitet samt Danmarks Center for Vildlaks, har vist, at ørreder, selv indenfor geografisk små områder i Danmark, er genetisk tilpassede til forskellige temperaturforhold.

Resultatet, som har stor betydning for diskussionen om forskellige dyrearters mulighed for at tilpasse sig til klimaændringer, er netop blevet publiceret i tidsskriftet "Proceedings of the Royal Society of London: Biological Sciences".

Ålen på listen over truede dyr

I marts 2009 ventes ålen officielt at komme på den liste over truede dyrearter, som organisationen Cites offentliggør.

Allerede i 2007 blev ålen foreslået som truet dyreart, og ifølge ICES' seneste rådgivning ventes ålen nu officielt at komme på listen. I første omgang er ålen allerede på en observationsliste. Hvor al handel med ål fra marts 2009 skal kontrolleres.

Verdens katte – en trussel for fiskebestanden

En australsk forsker er kommet til den konklusion, at verdens katte kan blive en trussel for vores fiskebestand.

Ifølge hans opgørelse fortærer en gennemsnitlig australsk kat ikke mindre end 13,7 kg. fisk per år. Nyhedsbrev fra Dansk Akvakultur har så beregnet, at et dansk barn spiser 4 kg. fisk per år.

Stadig ifølge den australske forsker betyder det, at verdens kattebestand per år fortærer

ikke mindre end 2,5 millioner tons fisk, og en god del af disse fisk kommer fra begrænsede marine ressourcer. Højst på kattens menukort står bl.a. sild og sardiner – og beregningen viser også en stigning i den årlige vækst af fisk som kattefoder på 4 pct.

Sjællandske natur-områder er i fare

Danmarks Miljøundersøgelser, Miljøcenter Roskilde, har udarbejdet en rapport, som er en kortlægning af kvælstofbelastningen i en række naturområder indenfor den geografiske afgrænsning for Miljøcenter Roskilde. Undersøgelsen viser, at kvælstof-udledninger fra landbruget, trafikken og ikke mindst fra internationale kilder udgør alvorlige trusler for det eksisterende dyre- og planteliv i fem sjællandske naturområder.

Værst ser det ud for Store Åmose på Midsjælland og Bøllemosen i Jægersborg Hegn i Nordsjælland.

Også seks andre områder har overskredet den nedre værdi af det såkaldte tålegrænseinterval for naturtyper.

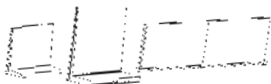
Særligt kvælstoftilførsler fra udlandet er det svært at gøre noget ved, selv om viljen måske er til stede. Til gengæld kan der gøres noget ved påvirkning fra landbrug og trafik, og et EU-direktiv har pålagt Danmark senest i år 2010 at få vendt udviklingen.

NYETABLERING AF DAMBRUG – OMBYGNING AF DAMBRUG

GIVE ELEMENTER, SÅ ER DU SIKKER

VI LEVERER OG MONTERER BETONELEMENTER TIL ALLE DAMME, KANALER, RENSEANLÆG M.V.

- SKRIDSIKRE GANGBJÆLKER
- ELEMENTER ER STØBT I FLYDEBETON
- STANDARDELEMENTER - ELEMENTER PÅ "MÅL"
- LYNHURTIG MONTERING - TIL SELVBYGGERE, MEDBYGGERE
- GERNE I SAMARBEJDE MED DIN ENTREPRENØR

Konsulent LEIF POULSEN
GIVE ELEMENTFABRIK A/S

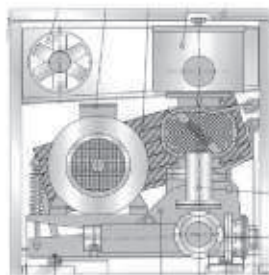
40 21 24 60

Tilbud-brochurer-konsulentbesøg ufb.

Spas på driften...

Rådved

Rådved Maskinfabrik
Rådvedvej 95
8700 Horsens
Tlf: 75 68 99 66
Fax: 75 68 99 65

Levering af **ROBUSCHI** kvalitets kapselblæsere i alle størrelser til beluftning og recirkulering

- Langsomtløbende og støjsvage
- Lang levetid
- Små vedligeholdelsesomkostninger
- Olieskift kun 1 gang pr. år

Levering af dieseldrevne nødpumpeanlæg med automatisk opstart

- Undgå driftstab ved strømsvigt og andet pumpevigt

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

www.ferskvandsfiskeriforeningen.dk

FORMAND

Niels Barslund (ansvarshavende redaktør)
Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. Tlf. 9745 2046
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

NÆSTFORMAND

Max Thomsen, Gl. Viborgvej 405, Ålum,
8900 Randers. Tlf. 8646 6053-2081 6053
maxgjerrild@elromail.dk

MEDLEMSSKAB OG KONTIGENT

Personligt medlemskab kr. 475,- årligt
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)
Foreningsmedlemskab kr. 870,- årligt
(afhængigt af medlemsantal)

Gitte Underbjerg

KONTORHJÆLP

Kirkedalsvej 4, 8732 Hovedgård. Tlf. 5124 0211
gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

BESTYRELSE

Akvakultur
Kurt Petersen..... tlf. 2530 3832
Jürgen Vogt..... tlf. 5174 4618
Ove Ahlgreen tlf. 5577 0515
Ole valgaard Holang tlf. 7577 0151

Erhvervsfiskere

Leif Olesen..... tlf. 7578 2201

Lystfiskere

Hans K. Thomassen tlf. 9866 9198
Max thomsen..... tlf. 8646 6053
Hilmar Jensen..... tlf. 9818 3763
Torben salling..... tlf. 9868 3381
Lars Kielsgaard..... tlf. 8646 1171

Bredejere

Schneider Philipsen..... tlf. 9745 2271
Niels Barslund..... tlf. 9745 2946

3F - Fish Float-folie

ingen grøde - ingen oprensning - ingen nåleis

CJC GRUPPEN A/S

Risaglundvej 89
DK-6705 Esbjerg S
Tlf. 79 24 07 00
Fax 79 24 07 01
www.cjc-gruppen.dk

Ring og få et godt tilbud.
Konsulent Bertel Christensen
Mobil 2710 8242
Tlf. (aften) 7526 9009

MacroVital®

MacroVital® - den dokumenterede immunostimulant

Nu også med dokumenteret effekt mod
rickettsia (*P. salmonis*):
(Aquatic Health, Chile, dec. 2004)

NYT!!

- Klart reduceret dødelighed
- Stærkt forbedret tilvækst (+ 50%)
- Fuldstændig bekæmpelse af smitten

MacroVital® kræver ingen tilbageholdelsestid.
For maksimal, forebyggende effekt anbefales brug 1 uge pr.
måned.

VETREPHARM A/S

Postboks 16 · Øgelundvej 7 · Blåhøj · 7330 Brande
Tlf. 7534 5344 · Fax 7534 5211 · vp@vetrepharm.dk · www.vetrepharm.dk

PUMPER & VENTILER

1910

1968

1998

2005

LYKKEGAARD AS

NYBORGVEJ 35 - 5863 FERRITSLEV - FYN - TLF. 65 98 13 16
e-mail: lm@lykkegaard-as.dk - www.lykkegaard-as.dk

Announce Priser 2008

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

1/1 side (131 x 192 mm).....kr. 2.000,-

1/3 side (131 x 60 mm).....kr. 1000,-

1/2 side (131 x 94 mm).....kr. 1.200,-

1/4 side (131 x 44 mm).....kr. 800,-

Announceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer 6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august, 15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig indlevering af annoncer,
er den 20. i måneden før udgivelse.**

**Al henvendelse vedr. annoncer
rettes til:**

Niels Lauritsen
Silkeborg Bogtryk,
Postbox 305, 8600 Silkeborg
Tlf. 4698 1592

e-mail: nl@silkeborg-bogtryk.dk

Alt til dambrug hav- og ålebrug

klækkeudstyr
transport og sortergrej
iltfordelere
foderautomater
fugleværn
aluplader
baljer
spande
handsker

arbejdstøj
sko
støvler
net
vod
ketcher
sugekurve
beluftere
waders

**Alt i plastrør og slanger
og tilhørende fittings**

Vi er med til at sikre bredden

MIDTJYSK AQUA ApS

Vestermarken 3 • 8765 Klovborg • Tlf. 70 23 12 18 • Fax. 76 59 50 20

Se netbutikken på: www.midtjysk-aqua.dk

Ferskvandsfiskeribladet

REDAKTION

Henning Nielsen
Halsebyvej 30, 4220 Korsør
Tlf. 5838 7225 – Fax 5838 7225
henviol@dlgtele.dk

INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og
annoncer til næste blad skal ske senest
den **20. januar 2009**.

TRYK

Silkeborg Bogtryk
Stagehøjvej 27, 8600 Silkeborg
Tlf. 8682 1655

ANNONCER

Henvendelse vedr. annoncer til
Niels Lauritsen, Silkeborg Bogtryk
Tlf. 8682 1655
nl@silkeborg-bogtryk.dk

Stof til bladet indsendes til redaktionen
som email, på diskette eller CD-ROM.
Bladet påtager sig intet
erstatningsansvar som følge af trykfejl
i annoncer.

Bladets artikler udtrykker ikke
nødvendigvis foreningens officielle
politik.

*Forsidefoto: Sent efterår ved Maglesø
på Sjælland (Foto: Gerda Nielsen)*